

gerne tilsagde skridt til en videregående lovgivning. Under de videre forhandlinger om landbrugets strukturforhold er det i denne forbindelse fra forskellig side fremhævet, at den almindelige teknisk-økonomiske udvikling i retning af voksende økonomiske enheder vil gøre fortsatte strukturændringer i form af voksende bedriftsstørrelser påkrævede, og at mulighederne for en frivillig strukturtilpasning fremdeles er for begrænsede i forhold til de foreliggende behov.

Kommissionens forhandlinger har derfor haft det formål nu at skabe grundlaget for en lovgivning om landbrugsejendomme, der på noget længere sigt kan benyttes af landbrugets udøvere ved tilrettelæggelsen af den driftsform, som den enkelte skønner hensigtsmæssig, og som samtidig sikrer mulighed for bevarelse af personligt selveje som den herskende besiddelsesform i dansk landbrug.

Forhandlingerne i kommissionen har dog ikke været begrænset til spørgsmål om sammenlægning af landbrug og samdrift, men en egentlig gennemgang af den gældende landbrugslov har været foretaget for at bringe denne noget brudstykkevis til blivne lovgivning mere i overensstemmelse med tidens behov.

Forhandlingerne har været samlet om de hovedsynspunkter, der må anlægges på en sådan lovgivning. Idet der i øvrigt med hensyn til de enkelte bestemmelser henvises til de efterfølgende bemærkninger, kan med hensyn til disse hovedsynspunkter anføres, at kommissionen eller et flertal af dennes medlemmer har foreslået landbrugspligten afgrænset og fikseret til de ejendomme, der i matriklen er noteret som landbrugsejendomme, samt de arealer, der uden at være omfattet af noteringen, ved den seneste vurdering er vurderet under en ejendom. De hidtidige krav om, at en landbrugsejendom skal være forsynet med alvsbygninger, og at der på ejendommen skal være inventar og avl og eventuelt besætning, er forladt, og landbrugspligten er i princippet udformet som en pligt, der i højere grad hviler på jorden til en landbrugsejendom. Landbrugspligten skal herefter særlig sikre, at de dyrkbare jorder udnyttes jordbrugsmæssigt, og at jorderne ikke uden tilladelse tages i brug til anden end jordbrugsmæssig anvendelse. For at sikre en landbrugsejendoms opretholdelse som selvstændig bedriftsenhed, hvor ikke anden landbrugsmæssig anvendelse er tilladt efter den nye lovgivnings regler, er opretholdt et krav om, at ejendommen skal være forsynet med beboelsesbygning, hvorfra jorden drives af ejendommens beboere.

Bestemmelser om samdrift er opretholdt i lovforslaget, idet der for ejere af to landbrugsejen-

domme er ubindret adgang til samdrift. Ved forpagtning er der efter forslaget adgang til samdrift uden hensyn til størrelse og beliggenhed af to landbrugsejendomme og adgang til samdrift af flere end to ejendomme eller dele heraf, såfremt de samlede jorders areal ikke overstiger 100 ha. Fortsættelse af samdrift ved forpagtning udover 10 år kræver tilladelse.

Bestemmelserne om forpagtning af jorden til en landbrugsejendom er ligeledes revideret, således at de er i overensstemmelse med de regler, der giver adgang til samdrift.

De bestemmelser, der knytter sig til landbrugsejendommens strukturmæssige forhold er særlig indeholdt i lovforslagets kapitel IV. Hovedsynspunktet i landbokommissionen eller hos et flertal af dennes medlemmer har her været, at udviklingen i landbruget forudsætter mulighed for strukturændringer i form af voksende bedriftsstørrelser gennem frivillig sammenlægning af landbrugsejendomme og omlægning af jorderne mellem landbrugsejendomme. Det er herved opfattelsen, at der også i fremtiden vil være behov for landbrugsejendomme af forskellig størrelse, men den enkelte landbrugsudøvers adgang til frit at tilpasse størrelsen af sin bedriftsenhed med sine tekniske og økonomiske planer og muligheder bør udvides i forhold til gældende ret. Der har i kommissionen været delte meninger om, hvor vid den frie adgang til sammenlægning bør være, men et flertal af kommissionens medlemmer er gået ind for, at grænsen for fri adgang til sammenlægning fastsættes til 45 ha geometrisk areal, samt at der fra denne grænse og indtil 75 ha geometrisk areal er ret til sammenlægning, når det efter en forudgående prøvelse er godtgjort, at der ikke er aktuelt behov for tillægsjord til mindre ejendomme.

Bestemmelserne om erhvervelse af adkomst på landbrugsejendomme er efter den hidtidige lovgivning indeholdt dels i lov om landbrugsejendomme dels i loven om sammenslutningers og institutioners landbrugsjord. Det har været den herskende opfattelse i landbokommissionen, at der heller ikke fremtidig for selskaber, sammenslutninger og institutioner m. v. bør være fri adgang til erhvervelse af landbrugsejendomme, men det er fundet hensigtsmæssigt at samle de bestemmelser, der regulerer adgangen for såvel personer som selskaber m. v. til erhvervelse af landbrugsejendomme i samme lov.

For personers vedkommende er den i den hidtidige lovgivning indeholdte adgang til erhvervelse af indtil 2 landbrugsejendomme opretholdt. Derimod er adgangen til at erhverve flere end 2 land-